

TRIBUNA

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

un an 20 cor.
6 luni 10 cor.
3 luni 5 cor.
o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmoad: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Astăzi abonamentele, cât și inserți-
unile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori adresate nu se primesc.

Semne bune.

Toți cititorii noștri să dea atenție deosebită rapoartelor ce publicăm despre sinodul ce s'a ținut în Blaj sub președinția I. S. Sale Metropolitului Dr. Victor Mihályi.

Dacă nu se poate ascunde, ba din contra: este o datorie să se mărturisească prihejdia ce amenință biserica română greco-catolică, deoarece-ce numai cunoscându-se prihejdia, ea se poate înlătura, — apoi tot așa e adevărat este, că e un semn bun când vedem pe cei competenți nu numai preocupându-se de răul constatat, dar și luând hotăriri bărbătești pentru sanarea lui.

Un astfel de act energic ni-se pare conștientizarea la Blaj a Sinodului arhiepiscopesc și al ales hotăriri luate în urma referatului Dr. Augustin Bunea.

Este, într'adevăr, mai mult de cât o încercare a bisericii române gr.-cat. ceea-ce guvernele maghiare au săvârșit în chestia congruel. Și dacă biserica susamintită lăsa peasta fără cuvânt, se perpetua o stare de inerție înjositoare pentru biserică și primejdie pentru întreg neamul românesc. Dacă s'ar fi făcut adică, pe vremuri, unirea cu biserica apuseană, cei buni de atunci au avut să vadă și avantajile ce ar câștiga dela stăruirile vrăjmașe față de ortodocși.

De fapt s'au și câștigat bunuri pământești. S'a căutat însă în același timp să-l obosească pe Românii uniți de cele morale:

limba și obiceiurile. N'avem de cât să citim, în privința asta, cele urzite și săvârșite de prelații catolici contra Românilor uniți, și iute ne vom pute da seama de seria întreagă de uneltiri și ademeniri ce s'au deslănțuit asupra bisericii române gr.-catolice.

Și se ține lanț, lung și nesfârșit răul și de atâtea ori frații gr.-catolici au trebuit să dea luptă de apărare.

Sinodul d'acum este și el o asemenea luptă. Demnă și bărbătească.

Mitropolia română unită, prin hotărârea ce a luat de a face o *representațiune la guvern și chiar la M. Sa Monarchul*, ține să protesteze nu numai pentru cele petrecute până acum în chestia congruel, dar să-și precizeze situația și în ce privește viitorul. Guvernul chestia congruel n'a rezolvat-o până acum pe cuvânt că se va regula afacerea cu privilegiul regulării *autonomiei catolice*. Ar vrea adică clerul catolic maghiar ca biserica română unită să fie și ea cuprinsă în cadrul organizării autonomiei catolice maghiare. Lucru în contra căruia clerul român unit întotdeauna a protestat cu tărie.

Până acum, tot ce se făcea în chestie și prelații români gr.-catolici vor accentua odată mai mult și mai cu energie cum toți credincioșii lor sunt streșiți și nu vor să audă de nici o conștopire în organizarea autonomiei a celorlalți catolici, ci stăruie ca afacerile ce-i privesc să fie rezolvate ca ale unei biserici independente.

Hotărârea Sinodului dela Blaj crește în importanță politică cu atât mai mult, cu cât, se știe, s'a hotărât ca și prelații bisericii gr.-or. române să facă o remonstrațiune întru accentuarea drepturilor autonome. Aceasta în vederea proiectului de lege prin care ministrul de culte și instrucție publică ținteste la restrângerea multor libertăți garantate în Statutul Organic și vrea să impună și mai multe restricțiuni cu privire la învățământul nostru confesional.

Ne servă de altfel spre osebă mângăere: în preajma sinoadelor gr.-or. scriam ca membrii celor trei sinoade: dela Arad, Caransebeș și Sibiu să se preocupe îndeosebi de afacerile școlare. Scrisesem d'asemeni că o representațiune la guvern și chiar la M. Sa, este indispensabilă.

Știm că prelații bisericii gr.-or. au hotărât să facă aceasta.

Eată acum ce hotărâre s'a luat și în sinodul dela Blaj cu privire la apărarea școlilor:

«I. P. S. Sa Metropolitul și episcopii sufragani să facă în corpore de cu bună vreme demersurile necesare la guvern, pentru a se prezenta și să urmărească realizarea planurilor

școlare și instrucțiune publică față cu învățământul popular confesional, planuri și intențiuni cuprinse în reforma școlară ce se pregătește.

Eată deci un moment de care nu prea s'a văzut în cei din urmă ani: prelații români tot la guvern și la M. Sa, insistă

PERINA.

Georges D'Esparbes.

Într-o duminică din luna lui Noemvrie 1812, împăratul (Napoleon I), care trecea printr-o țară a Tuileriiilor, întâlni pe D-na de Montesson purtând în brațe pe regele de Roma. El se departă subguvernanțele și pagii, și mângăia acele obrazul și șorului.

— „Fiul meu? fost foarte răcit săptămâna trecută”, zise împăratul. „Nu prea asculta de medici, doamnă, ei sunt prea grijulii. Băiatul e o constituție bună, trebuie să-l deprimem cu un regim solid.”

— „Mă voiu sili, sire.”

— „Sper, ca mă vei spune în curând, că au ieșit cei din urmă patru dinți.”

Guturaiul, de care suferise fiul său, îngrijia pe Napoleon. El zise pe gânduri:

— „Eliseul nu-mi place, și Tuileriiile sunt delocuibile. Vol construi pentru regele de Roma un frumos palat pe înălțimile dela Chaillo.”

Doamnele se închină. Și pe când lunile lor muselne, ca un vis alb, alunecau înțeles prin marile camere făcute, Napoleon se opri lângă ușă în fața grenadirului, care-l dedea salutul.

— „Mi se pare, că te cunosc. Numele tău?”

— „Granjier, sire.”

— „Nu erai la Wagram?”

Cu mâinile lipite de pușcă, omul trase cu ochiul spre cicatricea, care țereasta obrazul stâng. Împăratul pricepu.

— „Era cald acolo (Ungaria, care înmăgăia pe regele Romei; cîmpii pe veterani); anul viitor, prietane, va fi mai frig unde vom merge. E-i bine; adăose el, tu care ai văzut adineori pe fiul meu, nu zici că e frumos?”

O lacrimă se rostogoli pe mustata soldatului.

Împăratul, căruta nu-i plăceau flecarii, fu mulțumit de aceste răspunsuri și se îndepartă.

În anul urător, 1812, împăratul, gonit dela Moscova, prin incendiu, se retrage. Așcum se bat la întâmplare retrăgându-se unde le permite șesul, defileul, toamea, noaptea, zăpada. Căci cerul se alia în rampele răsărit. Ghiata întepenește spatele armatei franceze și înfățișează în uniforme; un venit plin de ace stralucioase pătrunde piepturile, înghițată în jiiile, face să plesnescă țanalele încetșor.

Toate diviziunile sunt amestecate. Nici o rînduială. Popoarele copleșite de mizerie se ating în retragere. Se luptă în hestire, se bat cu sabia într-o mână șovaitoare, cu ochii plecați, în mărș. Sara caută ceva de mâncare. Care tovarăș ascunde o ultimă îmbrucătură de orez? slăcina? o morticiune de mățoagă? Unde e? ca să împarta de silă. Unde e cel care nu primește? pentru ca să-l ucidă! În întunec se dă foc la vechi roți de care, unul trunchiu de copac; mîncări îngrozitoare se fierb pe slabe flăcării fumegânde. Aba vorbesc, mîncă, își

aduc înainte, mor. Unii, cu bucură în gura, cad lângă ceoane; nimeni nu-i ajută, și mâinile ce rămân întinse se încălzesc la flacăra celui ce arde. Împăratul dă țeroală îngrozitorului cerc, mica sa umbra domână, peșagiul departe, departe.

La 8 Noemvrie, la câte-va zile de mărș dela Nistru, al 4-lea corp, care tocmai se bătușe, se găsea pe câmpiile Viazmei. Vre-o douăzeci de oameni: grenadii, artileriști, carabinieri, hașari, un șef de escadron al ghizilor, și un general cu cap pipernicit de hienă aștau focul împăratului unei oale mari pline cu sînge de cal. Mîni se apropiau, se rădăiau, recădeau de oboseala, unele ca niște labe de maimuțe bătrâne, ca păni lungi și bărcie și cu degete scurte, atele, mai vii cu pinenți de cocost muscalesti, mîni de cânguri cu degete răsucite și strâmbe, pe care le prăcea flacăra și le respingea sub nițetele băni pradate la Moscova. Deodată ceva lifă, și puternic, o căcută de grenadii întipă pe o piște de lez se opri sub un val de fum gros, și pară cerc și scose un strigăt gasc, ghaura o voce sonoră, pe care avgina o o făcea a mare.

— „Ei, grăcia dracului! Ce frig! am bucată de ghiță în gât! Dacă Mititelul ar fi cu noi, lăși piște.”

— „În privința. Trist, cu fața plecată, pîrul aspru, micșit subcăciula lui cea mare, el înfățișă un minunat cap de țap domestic. Oarecine-l recunosc?”

— „Granjier.”

Un suboficer de dragoni mestecă sîngele din oală cu o vergea de pușcă.

pentru drepturi ce li-se cuvin celor două biserici române.

Va să zică celor mai competenți factori reprezentanții cei mai autorizați ai neamului românesc le spun, cu demnitate, supunere omagială dar și cu hotărârea ce comportă cazul, că școala și biserica română vom să rămână română și numai română, că adânc jigniți ne-am simți dacă ni-s'ar refuza garanțiile dezvoltării naționale a susamintitelor noastre instituțiuni ori s'ar face încercări proprii a slăbi aceste sfinte și scumpe așezăminte. Aceasta cu atât mai ales, cu cât neamul românesc tronului numai supuși respectuoși a dat și bisericile și școlile noastre sunt și vreau să fie și pe viitor depositare a celor mai curate intenții, a virtuților celor mai înalte și ale patriotismului celui mai devotat.

Pășească deci curajos și cu mândrie prelații noștri, căci în aceste vremuri de grele încercări întreaga națiune le stă la spate, îi aprobă și spriginește. Prin glasul lor va vorbi întreaga suflare românească.

— Baronul Calice la Budapesta.

Din Viena se vestește, că ambasadorul austro-ungar la Constantinopole *br. Calice* a plecat din Viena la Budapesta, unde Majestatea Sa îi va acorda o audiență.

Renta dela Brașov.

Gazeta dela Brașov scrie că renta pe anul 1903 s'a asignat în ziua de 1/14 Maiu și s'a și ridicat.

Renta pe 1904 încă nu este asignată.

El, cum rămâne atunci cu desmințirea pe care cu atâta grabă o făcuse Gazeta și Telegraful?

Noi scrisesem la 14/27 Aprilie că renta pe anii 1900 și 1901 n'a fost signată.

Spus-am oare un neadevăr?

Nu confirmă acum chiar gazeta brașoveană scrisesele noastre? Și cine s'a blamat: noi cart am dat informațiuni exacte ori cei cari în zelul lor de a desminți, au afirmat neadevăruri?

Pasivitate și activitate!

Au doară să găsește cineva, în fața cărui muncă ar însemna dispreț?! Există oare ființă omenească, care să nu aprecieze lucrul, activitatea... viața?! Să află pe fața pământului astfel de muritori, cari ar nega, că fericirea numai prin activitate, prin muncă se poate ajunge?!

Răspunsul de bună samă, că va fi negativ! Nu! nu se atâ! Toți neagă, deși nu toți sunt chemați să nege, căci negarea lor nu e cumpenită, nu conglăsuște cu internul, cu sufletul lor! Vorba de foarte multe ori e un product al întâmplării și nu se poate asemăna nici odată cu fapta, care e productul voinței! Mulți vorbesc, fără însă de a ști, ce vorbesc, vorba lor rămâne vorbă și nici de cât nu se prefăce în faptă...

Asta să poate zice mai ales în cazul de față! Fiecare iubește și apreciază munca, activitatea, fiecare desprețuște lenea, pasivitatea! Da! fiecare! Nu-i asta un lucru de ris?! Fiecare vede ghimpele din ochiul altuia și bârna din ochiul propriu nici n-o zărește! George ride de Nicolae, că nu lucră, că e un leneș, că de abia se mișcă din loc și când colo el e cu mult mai leneș de cât Nicolae! Asta de altfel e un păcat omenească, că fiecare să crede mai pe sus, mai tare și mai mare de cât altul, așa e și cu George al nostru!

Dacă n'ar exista acest păcat, poate n'ar exista atâția leneși, atâți aderenți ai pasivității! Până când va exista însă acest rău nu va putea fi vorbă de fericire! Noi Românii de dincoace de Carpați, vom să ne îndulcim soartea vitregă, în care trăim astăzi! Realizarea acestei dorinți însă la noi mai mult ca la ori care alt popor e împedecată prin amintitul păcat! Românii sunt împărțiți în două tabere: Activiști și pasiviști!

„Activitate!“ — strigă cei dintâi —! „Pasivitate!“ — amenință cei din urmă —! „Muncii!“ — zic cei dintâi —! „Odihniți-vă!“ — să grăbesc a replica cei din urmă!

Cu inima plină de durere privește tinerul român sciutor de carte, cum se sfășie aceste două tabere! El e activist din creștet până în tălpi, e muncitor harnic, își iubește neamul cu ardoare, știe carte multă, din cărți vechi și nouă s'a convins, că numai popoarele active, muncitoare s'au putut ridica la trepte mai înalte atât pe terenul cultural, cât și politic! Sufletu li-se umple de durere, când ved, că în sinul neamului său există încă atâtea ființe, cari se codesc de a lucra, cărora le place mai bine, să-și petreacă timpul în trândăvie, de cât să muncească, pentru a-și îmbunătăți soartea! Sufletu-i îndurerat izbucnește în chipul următor:

„Lăsați lenea, lăsați pasivitatea, pașiți cu toții în rindul activiștilor, în sinul binevoitorilor neamului, veniți să muncim cu toții, căci numai

prin muncă vom putea deveni fericiți! Treziti-vă la viață, nu vă ajunge, cât ați dormit? simțiți, că guvernul vrea să ne răpească, să ne fure cu totul, nu vedeți, că neînduindu-ne nostru guvern ni-a despoiat sufletul de toate doabele sale, n'ați auzit, că acum vrea să ne răpească și singurul tesaur, ce ni-a mai rămas, singurul razim, care ne-a ținut în picioare, dria, poporul român: *limba*, graiul nostru, de farmec, moștenirea cea mai scumpă, ce lăsat-o bravii noștri strămoși?! Limba e cea mai scumpă unealtă a fiecărui popor, fără ea nu există popor, îndată ce ni-am vinde-o n'am exista, căci doar prin limbă trăește ori ce ne înzădar m'aș lăuda eu, că sunt Francez, da, știu franțuzește, înzădar, căci nimenea nu crede.

Intre noi Românii încă sunt suflete, care drept sunt Români, dar de fapt Maghiari! Căci câștigat cu asta? Nimic! Nici odată nu vom fi mortul dela groapă, deci nici noi nu vom fi reînțorțe pe acei amăgiți, cari și-au vândut limba! Lucrul principal este, să ne păstrăm cu orice tară aceea, ce avem și să nu ne lăsăm aprinde de promisiuni! Să ne păstrăm limba până când avem, căci perzându-o, greu o vom câștiga iarăși! Nu! păstrarea limbii pentru noi, Românii e carpatină, e un lucru foarte greu! Numai luptă continuă și muncă devotată ne vom susține această scumpă comoară! Execuți această muncă o vom putea duce la îndeplinire numai dacă ne vom uni cu toții și vom împreună cu puteri unite! Să lăsăm oarbă nire la o parte și să ne unim cu toții, un un ideal să ne conducă pe toți pe drumul vieții!“...

O voce din sinul pasiviștilor grăește:

„Bine tinere, e frumos, e demn, ce vor tu, e bine, să muncească omul, noi pasiviști după cum ne numești — încă muncim, noi nu stăm cu mâinile în sin, muncim, cu stăruință pentru înaintarea neamului! Străbate numai în sinul neamului românesc și vei vedea, că mult a înaintat pe terenul cultural, câte și și-a ridicat în acest interval de pasivitate! și vezi, cât de temeinic s'a implantat în neamului nostru cultura! Numărul celor, care știu carte, s'a micșorat în mod esențial! Vă îndemnați, să fim activi, să ne trimitem reprezentanți în parlamentul ungar, în felul acesta alegeți voi activitatea voastră, dacă nu vedeți că cei aminte de memorandum?“...

„O dragii mei — răspunde înțeleptul — pentru-ce nu vreți, să luați în considerație treapta, pe care stă naționalismul în ziua de azi, pentru-ce nu vreți, să luați în considerație poziția economică, în care se află Românii pentru-ce în fine nu vedeți, că școalele multe, ce le avem astăzi dacă ar mai dura lincedul pasivism, ar înceta de a mai fi foc de cultură românească, căci limba, unealtă care dascălul român luminează fiil neamului nostru ar fi scoasă din școala noastră, ceți trunică celate românească, de care s'a slăbit cel mai turbat șovinism!“...

Astăzi avem atâția tineri știutori de carte multă, plini de învățatură, încât nu ne putem teme, că n'ar avea, cine să ne reprezinte în conform cerințelor și dorințelor noastre! lor bate cu putere pentru neamul lor, sunt naționaliști mari și cine e naționalist, nu va fi nici odată poporul, din care face parte!

Nu știți încă, că legea e menită, să ne salveze pe cei slabi și să doboare despotismul! Nu suntem slabi, suntem săraci, ne apasă o mare de necazuri, pentru-ce dară am lăsa ocazia la o parte, pentru-ce nu ne-am duce în parlament, pentru ca să facem, ca legea să fie adusă și în favorul nostru, să ne apere și interesele noastre, să ne spriginească și pe noi numai pe dușmanii sau rău-voitorii noștri! Nu lăsăm nici de cât, ca să se realizeze vorbă Bismark: „Macht ist Recht“ (în forță constă dreptul), ci să alergăm cât mai curând în parlament pentru-ca să putem împedeca realizarea rău vorbe!“...

Lăsați îndoiala, lăsați neîncrederea la o parte, voi bătrânilor nu mai fiți atât de restom sau dacă sunteți fiți numai pentru voi, nu vă împedecați și pe noi tinerii! Ascultăm și primim cu bucurie sfaturile voastre, dar' acest singur lucru a rămânea pe loc și de a nu merge înaintea putem primi, nu, pentru-că el stă în direcția tracicere cu rațiunea omenească și mai

VIAȚA SAU LEGENDA.

În Maiu se va inaugura la Deparați bustul marelui poet Al. Deparațianu. către care posteritatea începe să-și îndeplinească datoria de recunoștință și admirație.

Ceea-ce isbește în viața acestui mare poet, despre a cărui operă am mai vorbit, este lipsa de date positive, legenda romantică care se armonizează atât de bine cu poezia lui.

Nu se știe pozitiv nici data nașterii, nici data morții, ear din viața lui se cunosc numai câteva-va trăsături.

Duiliu Zamfirescu face în „Fără titlu“ un portret admirabil al acestui romantic poet și descrie cu multă poezie locuința patriarhală a boerului Sandu Căpățână, tatăl poetului.

Asupra morții lui circulă mai multe versiuni. Se zice că conducându-și logodnica la mormânt, numai în haine negre și cu capul gol, a contractat o pneumonie care l'a ucis într-o singură zi.

E atâta legendă, atâta poezie în viața acestui poet în cât pare că ar fi merit acum o mie de ani, restimp în care imaginația poporului îndrăgostită de poezi, a creat cele mai frumoase basme în jurul lor.

Reală sau fictivă, din această viață romantică a rămas câte-va poezii, care sunt podoaba literaturii române, a rămas acea capo d'operă vrednică de Theocrit Vara: la țară, care ar face din Deparațianu un poet mare în ori-ce literatură.

(„Observatorul“).

— „Martie 1811“, zise Granjier încet, „regele Romei împlinește astăzi douăzeci de luni“.

Un ușor fior, ultima milă cu puțință în aceste inimi încărcate de zăpadă, strânse nițel bivuacul.

— „Un rege de douăzeci de luni“, murmură la spatele cercului un locotenent de voltijor cu obraji scofălciți și vineți.

Restul ideii îngheță pe buzele sale; oficerul tăcu.

— „Si dragut, și albișor, ca de zahăr, un adevărat fiu de împărat“, zise Granjier. „Generalul l-a văzut la înapoierea dela Dresda...“

Se uită la bătrân. Generalul cu cap de hienă, care-și pierduse brigada la Ghorodina, și după fiecare înghițitură murmură: „Asud... Asud...“

El nu răspunde.

Impărțirea orezului cu sânge de cal începea. Oamenii îl mănăra cu pumnii. Locotenentul de voltijori, în loc de pâne, toca cu dinții niște pațe de miriște. Capete invidioase ieșiau deja din noapte și se apropiu.

— „Dacă am avea în toate zilele asemenea ospete“, mormăi un chirasier, am putea spera să revedem Franța.

— „Uf!“ suflă un cantinier, eu mă pricep la astea; vom crăpa cu toții. Nu-i așa, generale?“

(Va urma).

In aceasta hora s'au prins A. S. R. Principele Maria, A. S. R. Principele Ferdinand, A. S. R. Principele Carol, d-șoara Astor și suita familiei regale.

Vaporul a rămas ancorat peste noapte la Bistret, localitate pe care familia regală a părăsit o apoi în zorii zilei.

Aniversarea de 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare.

La dorința unui număr însemnat de Români care a se constitui un comitet ca să se ocupe cu preparativele necesare pentru sărberea deamnă la aniversării de 400 ani dela moartea marelui Voevod Ștefan cel Mare, domnii: Eudoxiu Hurmuzaki, prof. Ilie Luția, consierul Ilarie Onciul, archimandritul Iuvenal Stefanelli și marele proprietar Otone cav de Flondor, au luat inițiativa și au invitat pe ziua de 9 Mai st. n. c. o adunare la Cernăuț, la care să se aleagă comitetul aranjator pentru sărberea deamnă a acelei zile.

In 9 Mai n. c., la orele 3 d. a. a. s'a fost adunat în „Palatul Național“ un frumos număr de Români din toate unghiurile țării, reprezentanți tuturor stărilor.

Domnul Eudoxiu Hurmuzaki deschizând adunarea a expus scopul convocării și a făcut declarațiunea expresă că convocării nu voese a se impune ca și candidați și pentru alegerea comitetului definitiv ci că ei au funcționat numai pentru îndrumarea aranjării de astăzi lăsând în buna chibzuința onoraților participanți de a-și alege comitetul după voința d-sale din cei prezenți precum și din alte persoane române din Bucovina. A vorbit despre datoria ce o au Români de a ține în mod demn ziua trecerii la cele eterne al unui domnitor cum a fost Ștefan cel Mare, despre care M. S. Impăratul nostru Francisc Iosif I. în diploma împărătească din 9 Decembrie 1862, în care se acordă ducatului Bucovina o marcă proprie a țării, zice: „*acest stat (Moldova) a ajuns sub eroul Ștefan cel Mare la un înalt renume prin virtuțile repurtate de acesta asupra dușmanilor și prin înălțimea și civilizațiunea, despre cari dan încoace astăzi dovedi numeroasele biserici și mănăstiri Putna, Volovăț, Badeuț, Suceava, Solca, Moldavița, Dragomirna Prisaca și altele mai multe.*”

In fine dl Eudoxiu Hurmuzaki roagă adunarea ca să aleagă un comitet executiv, care să aibă a împlini decisiunile ce se vor lua în chestia sărbării.

(S'a trecut îndată la alegere).

Adunarea a mai decis ca: „Societatea pentru cultură și literatură“, apoi societățile: „Societatea Domnelor Române“, „Junimea“, „Academia Ortodoxă“, „Armonia“ și „Comitetul central executiv studentesc“, din Cernăuț: „Școala Română“ din Suceava, „Societatea Internatul de băieți ortodocși români“ din Siret, să nomineze cel puțin câte 2 reprezentanți, ca membri ai comitetului.

Tot odată comitetul ales a fost împuternicit să a coopta membri din diferitele districte ale țării și a statori programul sărbării.

După alegere Comitetul a ținut o ședință în care s'a constituit în următorul mod: Președinte fost ales baronul Eudoxie Hurmuzaki. Vicepreședinti d-nii: prof. universitar Dr. Iancu cav. de Flondor. Secretar: dl prof. univ. Dr. Ștefan Aghin. Casier: dl prof. univ. Dr. Vasile Gaina.

Relativ la ziua și programul sărbării comitetul a decis:

I. Ziua sărbării comemorative are să se fieneze în înțelegere cu factorii competenți în timpul cel mai scurt și să se aducă la cunoștință publică.

II. După sărberea bisericească (parastas) va avea loc în ziua fixată o sărbere acomodată zilei ce se va comemora, la care se vor ținea trei discursuri: 1) Discursul reprezentantului Comitetului festiv. 2) Discursul istoric asupra lui Ștefan cel Mare. 3) Discursul reprezentantului studenților români bucovineni adresat delegațiilor studențesți sosite la sărbere.

III. In întreaga țară au să se trimită liste de subscripțiune.

(„Deșteptarea“).

Răsboiul ruso-japonez.

— Spicuri din presa europeană. —

In raportul oficial al lui Kuropatkin dela 3 Maiu vedem de mai multe ori atrasă luarea aminte că Japonezii se feresc a întrebuița atacul cu baioneta: „Japonezii făceau atacuri cu trupe noui, dar fără a se hotărî la un atac cu baioneta“, și în alt loc: „Batalioanele reg. 11, cari erau împresurate de dușmanii la amândouă flancurile și dela spate, au dat mai multe atacuri cu baioneta, pentru a-și deschide drum. Japonezii nu primeau lupta cu baioneta, ci se retrăgeau. Numai atacurile cu baioneta, la cari au luat parte și preotul regimentului, deși lovit de 2 gloanțe, ducând crucea înainte, numai așa a putut reg. 11 să-și facă drum, înainte de a-și fi sosit în ajutor un batalion din reg. 10“. Tot în această depeșă se vede că Japonezii au cucerit și cele 8 tunuri Hiram Maxim.

— „Standard“ află că uniforme de culoare închisă ale Rușilor se deosebeau foarte bine pe fondul gălbui și deci puteau vedea de departe toate mișcărilor posturilor înaintate. „Daily Express“ spune că atacul violent al Japonezilor a fost cu totul neașteptat și că Rușii n'au gândit că vor trece lho prin apă, nici că vor fi în stare a lua poziția tare a Kiulientseului (Kiulente). De aceea au fost cu totul surprinși. Din Tokio se spune că tunurile rusești sunt foarte bune, dar prea ușoare și cu bătăe prea scurtă; ear artileriștii Rușilor nu știu tinti bine.

— Witte a declamat lui Charles Boissevain, redactorul lui „Handelsblad“ din Amsterdam, că el a fost contra ocupării Mangiuriei și Port-Arthurului; căci știa că astfel se va da ocazie Japonezilor a face acest război, pe care îl pregătesc de atâția ani, pentru a zdrobi pe Ruși, înainte de a le rezista, și a-și asigura domnia în apele Pacificului. Din această pricină s'a retras dela finanțe și privia cu durere cum banii economisăți pentru dezvoltarea launtrică a țării, se cheltuiesc pentru război. Să nu i-se spună că e de vină, căci el a așezat linia ferată până la Oceanul cel Mare, căci, zice el, închipuți-vă că sunt directorul unei societăți și am făcut să se joace pentru școlari o piesă de Shakespeare Plin de luare aminte ascult și privesc la reprezentație. Dar în vremea aceasta școlarii se furizează, ies din teatru, și sparg ferestrele la cafeneaua de peste drum. Vina mea ar fi ori a lui Shakespeare? Voiam cale ferată până la Vladivostok, voiam să țin China deschisă comeciului universal. N'aveam nevoie de Port-Arthur. „Negotul și industria în frunte, soldații în urmă de tot“ asta era deviza mea. Dar războiul e numai un întrect, o să vie pacea și Rusia o să se desvoalte, cum nu s'a mai văzut exemple, suntem încă în fașă.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Maiu 1904.

— Director la gimnasiul din Năsăud, după cum scrie „Gazeta de Duminecă“, după o trăgănare de 7 ani a fost ales profesorul Ioan Gheție, a căruia întărire din partea guvernului, suntem siguri, nu va întârzia.

— Mare defraudațiune la poșta italiană. Din Milano se vestește, că la direcțiunea centrală a parsimoniilor de poșta italiene s'a descoperit un deficit de 5 milioane lire, în urma căreia ministrul de poșta a dispus investigare severă la toate casele de păstrare a poștei italiene.

— Pedepsă cu moarte. Filimon Dan, care fusese judecat de curtea cu jurați din Torda la moarte prin ștreang, a fost grațiat de Maiestatea Sa Regele, comitându-i pedeapsa cu moarte în temniță pe viață.

— Ajutori pentru școlile din Sălagiu. „Gazeta de Duminecă“ scrie: Comitetul central al „Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român“, cu scrisoarea sa dela 5 Maiu, a trimis la adresa directorului despărțământului nos-

tru, dl vicar Al. Barboloviciu, 4000 coroane, cu scopul ca din aceasta sumă să se cumpere cărți și recușite de scris pentru școlile lipsite din despărțământ.

— De ale învățătorilor. Sub acest titlu „Gazeta de Duminecă“ scrie: In 8 Maiu sau ținut adunarea de primăvară a Reun. Inv. gr.-cat. din archidieceasă, a despărțământului Ernotului în comuna Agra. Despre decursul acestei frumoase adunări, un prieten al gazetei noastre, ne trimite o scrisoare mai lungă din care estragem următoarele.

După celebrarea serviciului divin, prin preotul local d-l Ales. Circa, învățătorii au mers la școală unde, fiind salutați prin o vorbire frumoasă rostită de președintele despărțământului având de obiect însemnătatea reuniunilor, a școlii și bisericeii s-au pus la lucru serios și demn de înalta lor chemare desbătând programul stătorit din punct în punct.

D-l învățător Alexandru L. Macarie a citit o frumoasă disertațiune despre „Pedecile ce stau în calea educațiunii și delăturarea acolora“, care a fost ascultată cu viu interes și făcându-i-se critica, a fost declarată de foarte bună. Disertantele a fost aplaudat.

Sa cetit raportul cassarului din care sa văzut, că despărțământul are 237 coroane iar de astădată s-au încassat peste 60 cor.

Din raportul bibliotecarului s-au aflat că ministerul de agricultură a donat despărțământului mai multe cărți pentru ce i-să aduce mulțămită protocolară, iar din venitul petrecerei aranjate de dl teolog Nicolae Platon a rămas venit curat de 24 cor. 10 fl. pentru ce deasemenea i-să muțamește.

Conferința au adus mai multe hotăriri de interes local: apoi au ales comisiunea, care va participa la esamenele din primăvară cu însărcinarea că la adunarea de toamnă se facă un raport minuțios despre celea esperiate.

A urmat apoi prânzul comun în hotelul „Elisabeta“. De sine se înțelege că îndată s'a început șirul toastelor. Primul toast l'au ținut dl Teofil Moldovan în sănăta Escel. Sale Metropolitanului Dr Victor Mihály, au toastat apoi dl V. Platon pentru preotul local, dl Ales. L. Macarie pentru Preotul local, dl Bogdan, ardeșcu pentru oficialii despărțământului; dl Teofil Moldovan pentru Ales. L. Macarie ca cel mai nou venit în tract. In fine învățătorii, însuflețiți de buna prosperare și frumosul avint ce au luat treburile acestui despărțământ, s-au depărtat ducând cu sine suvenirii plăcute și dorindu-și, fie-care împrimurat, întâlnire fericită la adunarea de toamnă ce se va ținea în Lascud.

— Veste despre fuga principesei Luisa de Koburg. Din Drezda se anunță telegrafic, că vestea despre fuga princesei Luisa, pusă afirmative la cale de cătră Mattasich, a fost o simplă și searbadă invențiune cu scop de a produce senzațiune. Se zice, că guvernul saxon, pentru a preveni o atare eventuală întâmplare, care ar putea da ansă la noue scandaluri, este decis să expulzeze pe fostul locotenent de uhlant aventurier de pe teritorul Saxoniei.

— Sultanul și ambasadorul italian. Din Constantinopole se comunică următoarele: Sultanul a împărtășit pe ambasadorul italian Malaspina, care și-a luat un concediu mai lung, de deosebite onoruri. Anume sultanul a dat în onoare lui Malaspina un dineu, la care a luat parte întreg personalul ambasadei și comandantul vasului de stațiune italian. După prânz s'a dat o reprezentație, după care sultanul a primit în audiență separată pe ambasador, cu care ocaziune acesta a fost distins din partea suveranului turcesc cu ordinul Imtiaz. Afară de această manifestațiune spontană și gentilă a sentimentelor sultanului față de reprezentantul Italiei, și întreg personalul legațiunei a primit cadouri dela sultan.

— Colonelul Marchand — raportor de război. Din Paris se comunică știrea, că colonelul Marchand a renunțat la rangul de a fi comandantul trupelor franceze din Tientsin; tot odată a dimisionat peste tot din armata franceză, având de gând să meargă în Extremul Orient pentru a deveni reporter de ziar. Guvernul i-a primit dimisiunea.

— 2000 de morți din cauza unui ocean. Din Paris se telegrafează, că nainte cu câte-va zile în partea sudică a coloniei franceze Kokinkina a bătuit un groaznic ocean, care a cauzat enorme stricăciuni și daune. Mai ales asupra orașului *Mytho* s'a deslănțuit cu toată furia, pe care l-a nimicit cu totul de pe fața pământului. Conform raportului oficios al ministerului de colonii francez, *victimele uraganului se ridică aproape la 2000 morți.*

— O nouă Sappho. Ziare italiene scriu, că celebrul scriitor italian *D'Annunzio* a descoperit o poetă, ale cărei poezii într-atâta l-au răpit în cât a numit-o *noua Sappho*. Numele poetei este *Giulietta di Sesto* și este fiica unei familii distinse. Poeziile lirice și sonetele ei în curând vor apărea.

— Biletul de lotărie pierdut. Acum câte-va zile servitoarea Iulie Biret din Paris pierdu pe stradă pungă ei, care conținea numai câți-va lei și un bilet de lotărie a ligii contra tuberculozei. Iulia se mângâie curând de pierderea suferită. Deunăzi însă, trăgându-se lotăria, vânzătorii de bilete de lotărie apărură în oraș cu lista cu numerele câștigătoare.

Iulia cumpără și ea una, de oare-ce și stăpâna ei avea câte-va bilete.

Când o ceteri însă rămase ca trăznită văzând că numărul pe care îl pierduse ea câștigase losul respectabil de 250.000 franci.

Iulia căzu leșinată.

Poliția fu înștiințată, și e posibil ca Iulia să mai ajungă în posesiunea banilor câștigați.

— Călcarea promisiunii de căsătorie. Ce înseamnă în America ca să nu ții promisiunea de a lua pe cine-va căsătorie e cunoscut tuturor. Iată însă că ni-se comunică un fapt ca dezminte toate rigorile pe cari le știam cu toții cu privire la acest punct.

O d-soară Olga Landsdorf, o cântăreață din Viena, dădu în judecată pe bogatul avocat american Franklin M. Olds.

Această fată frumoasă, de care ziarele scriu că ar fi o aparițiune cerească, cu părul de un negru ca și cărbunele și pe lângă asta, un nas micuț, cerea dela Mr. Olds care de-a păgubire pentru-că își călcase promisiunea de a o lua în căsătorie, suma de 24.000 dolari, adică 125.000 franci.

Advocatul îi făcuse în Martie trecut propunerea de a o lua în căsătorie; puțin după aceasta d-soara Landsdorf plecă în Europa spre a face o cură medicală și de Crăciun trebuia să se celebreze cu mare pompă căsătoria.

Cu puțin înainte însă mirele propuse fetei ca să se cunune în tăcere într-o mică bisericuță; aceasta nu era pe placul frumoasei fete și refuză, după care Mr. Olds dispăru și artista nu mai află nimic despre el, decât că cu trei zile după refuzul ei, s'ar fi căsătorit cu o d-ră Clarisse Agrile.

Apărătorul acuzatului, care se prezintă armat cu multe scrisori și telegrame, arată că d-ra Landsdorf abuzase prea mult de banii mirelui ei, că r fi luat o sumă frumoasă când plecase în Europa, pe care o întrebuițase la facerea tru-soului ei.

Jurații nu dădură dreptate frumoasei fete și, prin aceasta, ni-se dovedește că faimoasele pedepse cari au loc când nu te ții de cuvânt în America, nu mai sunt decât niște legende.

— Contesa Lónyay pe deplin restaurată. Din Salso-Maggiore, unde fosta moștenitoare de tron, contesa Lónyay a petrecut tot timpul convalescenței, se vestește, că acum fiind pe deplin sănătoasă, va părăsi locul de cură și va veni acasă la moșia sa din Ungaria.

— Inmormântarea lui Stanley. Corpul lui Stanley cu toată probabilitatea va fi înmormântat pe moșia sa din comuna Pirbright și astfel dorinței sale: din urmă de a fi depus spre etern repaus în domul Westminster lângă Livingstone, nu se va satisface. Anume abatia de Westminster nu consideră pe Stanley demn de această mare onoare, permite însă oficierea unui requiem pentru sufletul repausatului explorator, la care va participa regele Eduard și va fi reprezentat și regele Belgiei.

— Balon explodat. Din Paris vine vestea, că în urma unei exploziuni de balon, aproape 30 oameni au suferit leziuni, între aceștia sunt mulți, pentru cari nu este nici o speranță de a scăpa cu viața. Lucru ciudat, că răniții nu sunt

călătorii balonului, ci locuitorii unei case aproape de locul sinistrului. Cu toate că în partea cea mai mare ferestrele erau închise, detunătura puternică a spart toate geamurile, iar para a făcut mare pustiire printre mobile, pârjolind și persoanele, cari în acest moment se aflau în odăi.

— Micadul și Almanahul dela Gotha. În almanahul dela Gotha mikadul Mutșu-Hito și familia sa nu figurează între domnitori, ci printre diplomați. Din cauza asta micadul a dispus să se scrie firmei editoare a almanachului. *Perth* ca aceasta să pună și pe Micad și familia sa între diferiții domnitori ai pământului, având cel puțin atâta drept dacă nu ca oricare monarh, apoi la tot casul același titlu de drept, ca și sultanul.

A apărut:

„Moda nouă ilustrată“, Nr. 18 (Anul II-lea) Care a apărut cu o deosebită variație de noi și elegante modele de toalete: costume tailleur, toalete de vară, bluze de etamina, toalete de plimbare de voal grenadina, toaletă ușoară, patru modele de robe-de-chambre cochetă, pălării de toate formele: canotier, toce, paletă pentru fetețe, etc.

Cronica Model, La atac (Impresii de Yvone), Crucea (Nuvelă de Radu D. Rossetti), Otravă, Dor, Iubire trecătoare (Poezii). Buduarul femeilor (Prăf de dinți. Infrumșetarea pielii). O intrigantă (nuvelă de d-na C. D.), File din Album (de M-elle Irys și Margarete), Prepararea Cremei, Infrumșetarea panglicilor vechi, Călcarea promisiunii de căsătorie. Biletul de lotărie pierdut, O moștenire ciudată, Poșta redacției, Poșta Medicului. Tipar gratis: Corsaj pentru fete tinere Premiul pentru abonați și cititori O pianină în valoare de 1000 lei Prețul 20 bani Numărul.

— Durere de stomac. *Sgârșciuri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.*

Cuția de probă 1 cor. 20 fl.

Cuția mare 2 cor. —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelii, flegmei și iritațiunii gâtului este de un efect eminent, *pastilele de pept „Senega.“* Prețul 1 cor. Se pot căpăta în farmacia la *„Maria Fecioară“* a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

157

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregeți nime într-o chestiune atât de glingașă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ai ajuns la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamănuntul și după ce va fi examinată va primi destușurile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă șinerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard suu la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de locuitor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de boșică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă tuseși dr. Palócz dela 10 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10.

100 bucăți

de

Propise de școală

cunoscută peste tot locul, costă **una coroană** pe lângă trimiterea anticipativă a prețului plus porto poștal de 30 fileri expedițiune se face franco sub legătură în blocuri pentru a fi scutite contra frângerii: D. 100—750 bucăți francarea se face pe 72 fileri. Cu rambursă speșele de expedițiune sunt cu mult mai mari.

Biuroul de administrațiune al

Ingusz I és Fia

Arad

Intreprindere de mare însemnătate

De sigur abia este acum om în Arad care să nu se bucure de frumoasa înțelegere, cu care comerciantul *Fischer Simon* a câștigat sprijinul publicului celui distins. Depositul de ștose bogat al *Fischer* este o instituțiune ce umple un gol în Arad. Și altă dată s'a ivit decizi și când între margini mai înguste a nisuiță pentru a atrage atențiunea publicului elegant și în chestii de modă delicat, dar aceste nisuițe n'au fost căabile de un rezultat favorabil în privința asta pe nici un moment. Cât de mare gres înseamnă în privința asta prăvălia modernă de ștose a lui *Fischer Simon* în adevăr se află ștosele cele mai fine cele mai la modă, și că cât de corespunde asta realității dovedește faptul că clienții lui *Fischer* cearcă prăvălia urma recomandățiunii. Este adevăr în testabil, că prăvălia strălucită din edi otelului central face impresie nespustă supra publicul, de a cărui încredere *Fischer Simon* în adevăr a binemeritat în sură inexprimabilă.

Prăvălie de fer și deosebite instrumente

a

Fraților Bert

(Berta-Testvérek).

Arad, Andrásy-tér

Telefon 386.

Telefon 38

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal diferite instrumente, în fererii pentru și edificii, cuptoare de fer de *Nadrág* și *ding de primul rang. Mașine* (sparhertru bucătării de Olanda eleganie, speciale pentru economia de casă, dulapuri și ghiață.

Arme *Feriah* și *Piper*, puște pentru vână Monopol de vânzare a *coaselor de oțel* *rabás Béla* și a pompelor de stropit peronosporei pe lângă o garanță de Instrumente de vierit etc,

Forfece engleze *solingene veritabile*, pen și briciuri.

Deposit exclusiv „AHOI“.

Comandele din provincie se efectueșc prețurile ieftine de zi. Nr.

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-

rajiunea bărbatului adevărat român, care cunoaște pe deplin poziția Românilor transcarpațini! Cugetați numai rece, lipsiți de ori-ce preocupare, mai plătește ceva astăzi pasivitatea. nu vedeți, cum turbatul șovinist vrea să ne sugrume! N'ați început deja a simți influența acestui draconic șovinism? Nu? Mai e vreme de a mai sta la îndoială, de a mai sta în nepăsare, în lene și trândăvie? Mai e vreme de a mai privi cu mâinile în sân sau de a mai dormi în ziua mare, când toată lumea lucră?...

Nu dragii mei, nu mai e timp de a mai sta la îndoială, treziți-vă din letargia, în care ați lăncizat atâtea vreme! Renașteți la viață! veniți, să ne unim cu toții, veniți, să muncim în unire, căci unde-s doi puterea crește și dușmanul nu sporește. Lăsați oarba neunire, care ne mănâncă de veacuri și uniți-vă în cugete și fapte, luptați-vă zic, toți pentru unul și unul pentru toți! Fiți activi! Pregătiți-vă deja de acum pentru viitoarele alegeri, pentru-ca în toate cercurile, unde alegătorii români sunt în majoritate, să alegem deputați români cu program național! Aveți credință în Domnul, plantați în piepturile voastre voință puternică și sperați cu stăruință, căci în chipul asta ne vom câștiga un viitor de aur!

N.

88 milioane pentru tunuri, — 75 mil. pentru vase de război.

In proiectul de budget comun al monarhiei sunt două poziții noi, cari li-au luat Ungurilor întreaga poartă de a jubila pentru aducerea în patrie a osâmintelor lui Rákoczy.

Ministrul comun de război cere adică 88 milioane coroane pentru tunuri noi și 75 milioane pentru construirea unor noi vase de război.

Nici vorbă: Delegațiunile vor vota cu grabă aceste poziții.

Presă maghiară opozițională și cea independentă scrie însă cu mult amar în contra noilor sarcini ce se pun pe țară prin votarea acestor sume mari cerute de ministrul comun de război.

Din Bihor.

Nenorocirea dela Aleșdi. — Ajutor nenorociților. — O serbare literară.

Oradea-mare, 12 Maiu. 1904.

În timpul din urmă s'a scris mult de prin Bihor și tot numai lucruri triste. Te doare inima, și ai voi să faci ceva — să miști muntele din loc — dar totul e zădărnice, căci toate-și au cursul lor natural.

Cred-că după catastrofa dela Aleșdi poporul român a putut învăța ceva, eară inteligența de aci nu va lăsa și pe mai departe bietul popor pe mâinile șarlatanilor, ci se va pune pe lucru.

Deocamdată pentru ameliorarea familiilor nenorocite după-cum s'a scris deja colectările se fac. Pe lângă cele amintite cu altă ocaziune în „Tribuna“ a mai contribuit „Bihoreana“ 100 coroane, Dr. C. Pop 20 cor. Toma Păcală 20 cor. etc.

Dela „Albina“ au sosit 500 cor., eară dl P. Cosma prin colectări a trimis 350 coroane.

Sper că aceste exemple vor afla imitatori.

Într'adever nu-i vine omului a crede, că după atâtea lucruri triste, câte s'au scris de prin Bihor ar putea auzi lucruri bune, lucruri frumoase, cari merita a fi luate în seamă.

Dacă pe terenul politic nu se face nimic — cauza e că lipsește numai omul

momentului, care să se pună în fruntea mișcării — nu putem zice că pe celelalte terene nu se produc ceva rezultate.

Inițierea „Bihorenei“ a fost act nepăritor în viața financiară a Bihorului.

Despărțământul „Orădan“ și „Beiușului“ al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român sunt momente însemnate în viața culturală a Bihorenilor. — De aci mai licărește câte o rază slăbuță și răspândește cultura și literatura română. Inițierea bibliotecii în Oradea deși deocamdată c'am modestă va mări gustul și va atrage publicul român către produsele literaturii române.

Foaie beletristică „Familia“, care acum de curând va serba jubileul de 40 ani dela apariție i-se va da o atenție deosebită pentru rolul care l'a avut și îl are în viața noastră culturală.

Despărțământul „Orădan“ al asociațiunii în ședința din 12 c. a discutat ideea de a se serba în mod impunător acest moment din viața noastră culturală. S'a și numit o comisiune care a fost însărcinată cu aranjarea acestui jubileu.

E vorba și despre o conferință literară la care se va ține și un discurs festiv de către unul dintre cei mai agili și apți în literatura noastră de aici.

E un semn îmbucurător interesarea inteligenței de aci față de această serbare națională, și sper că și presa română va ști apreația acest moment. V. B.

Din străinătate.

Reformele din Macedonia. Reprezentantii puterilor mari Vineri de nou au urgt regularea afacerii financiare a gendarmeriei macedonene.

Volajul principelui Ferdinand. Tot mai mult se confirmă știrea despre călătoria principelui bulgar Ferdinand la Constantinopol. Pare însăcă hotărârea definitivă depinde de rezultatul misiunii lui Munir pașa.

Epilog la conflictul greco-turc. Presă opozantă grecească din Atena nu consideră de îndestulătoare satisfacțiunea, ce Grecia a căpătat pentru incidentul dela Smirna din partea guvernului turcesc. Camera a votat încredere guvernului cu toate că acesta refuză prezentarea actelor referitoare la acest conflict. Conform știrilor ziarelor grecești, *guvernul grec la începutul conflictului a fost ferm hotărât să mobilizeze flota și să ocupe insula Mitilene, regele însă s'a opus, în urma căreia guvernul s'a adresat către puterile europene.*

Expedițiunea engleză în Tibet.

Cu toate că expedițiunea engleză în două rânduri a împrăștiat oastea tibetiană, Dalai Lama nu voeste nici să stea de vorbă cu colonelul expedițiunii *Younghusband*, așa că din cauza asta este foarte probabil, că Englezii vor continua cu înaintarea spre *Lhassa*, orașul sfânt al Tibetului, unde om alb încă nu a pus piciorul. Expedițiunea negreșit va costa mulți bani și mult sânge, dar *la tot cazul va reuși.* Ear contra acest pas al Angliei Rusia de present nu poate face nimic. Fără îndoială, că înstăpânirea Angliei în Tibet înseamnă pentru Rusia o lovitură simțitoare. Lordul *Lansdowne* a de-

clarat încă în luna Ianuarie a anului curent, naintea ambasadorului rus, că *Anglia nu tolerează nici un fel de amestec al Rusiei în chestia tibetiană.* În ultimii doi ani Rusia a instigat pe Dalai Lama contra Angliei, ear acum nu-i poate ajuta. *Lhassa* se află la o distanță de circa 200 mile dela extremul avant-post al Rusiei. D'aici duce drumul prin Turkestan la *Lhassa*, dacă Rusia ar voi să întindă ajutor lui Dalai Lama. *Astfel acestuia nu-i rămâne alta, de cât să stea de vorbă cu Englezii, dacă nu dorește să facă cunoștința colonelului englez, șeful de forța armelor.*

Austro-Ungaria în Balcani.

Ziarul din Roma *Giornale d'Italia* aduce știrea, că între Rusia și Turcia s'a făcut o înțelegere pentru cazul, că *Austro-Ungaria ar întreprinde vr'o acțiune în Balcani.* În cercuri diplomatice această veste se desminte în modul cel mai hotărât.

Diurne pentru deputați în Anglia.

Camera engleză a respins săptămâna trecută cu 220 voturi contra 155 un proiect, care pretindea diurne pe seama deputaților englezi.

Protestul Vaticanului și puterile europene.

Din Roma se telegrafează, că nu numai guvernul francez ci și cel rus a respins nota în care Vaticanul a protestat contra vizitei lui Loubet la Roma.

Conform unei informațiuni a ziarului din Roma „Tribuna“, atât Franca, cât și Rusia n'a primit protestul sfântului scaun roman. Anglia, căreia i-sa trimis actul pe cale mediată, încă a declarat, că nu o primește.

Tratatul comerțului german. Din Berlin se depeșează că pertractările verbale în afacerea tratatului comercial cu Austro-Ungaria nu vor urma la Berlin, fără numai conferențele prealabile înțelegerii definitive dintre guvernele ambelor Monarhii.

Războiul dintre Brazilia și Peru. Din *Rio de Janeiro* îi se telegratează lui *New-York-Herald*, că trupele brasiliene au raportat lângă riul *Chandles*, care este afluentul fluviului *Purus*, o splendidă victorie asupra trupelor peruene. Războiul, cum este știut, a erupt din cauza teritoriului de controversă așa numit *Acre*.

Svedia-Rusia. Ziarul *Nowoje Vremia* alarmată din cauza așezării de mine în portul sved *Slite* în insula *Gotland* din partea guvernului svedez, provoacă pe *Lambsdorf* ministrul afacerilor externe să se declare în privința asta. Conform raționării acestui ziar, procedura Svediei nu are înțeles, de ore-ce raportul între ambele state este cât se poate de amical.

Telegrame.

Londra, 16 Maiu. Se confirmă știrea că *Rușii își concentrează trupele la Karbin, cel mai spre nord oraș în Mandșuria. Kuropatkin schimbă întreaga basă de operație, convingându-se că nu poate rezista cu trupele sale împrăștiate față de Japonezi ce debarcă acum în Mandșuria și ai III de armată. Pretutindenți de unde se Rușii nimicesc tot.*

Sinodul arhidieceșan din Blaj.

Sedința II.

Cestiunea congruel.

După serviciul divin celebrat la orele 7 dimineata în biserica catedrală, la orele 9. a. m. s'a deschis ședința a doua.

După deschidere, s'a verificat procesul verbal al ședinței prime.

I. P. S. Sa Mitropolitul notifică apoi răspunsul Majestății Sale Monarchului la telegrama omagială, ce i-a adresat-o Sinodul.

După aceasta face atenție pe membrii sinodali la păstrarea secretului privitor la opiniunile membrilor în decursul desbaterilor.*) Face apoi cunoscut, că s'au prezentat rapoartele comisiunilor amintite.

Se începe cu raportul comisiunii administrative. Președintele acestei comisiuni, dl canonic Dr. A. Bunea aduce la cunoștința Sinodului, că comisiunea și-a ales de raportor pe dl Ștefan Roșian.

Raportorul după o scurtă introducere arată cum succesiv s'au îmbunătățit din partea statului salariile diferitelor categorii de funcționari și cum s'a sistematizat prin lege congrua confesiunilor acatolice. Numai de soartea preoților române unite guvernul nu s'a interesat. Activitatea superioară a bisericii noastre a făcut în diferite rânduri demersuri în cestiunea congruel, demersurile aceste însă au rămas zădarnice. Relevează apoi modalitatea nejustă în care se distribuie ajutorul de stat, cât de arbitrar a procedat guvernul până acum în afacerea aceasta și ce impresie penibilă a făcut această modalitate de distribuire asupra clerului.

Drept aceea, comisiunea propune, ca Sinodul să decidă:

I. P. S. Sa Mitropolitul să facă demersurile necesare la guvern, și eventual la Majestatea Sa monarchul, pentru ca întregirea salariilor, congrua preoților române unite să se facă din visteria statului. Sinodul actual se declară în permanență, ear asupra rezultatului să se raporteze în Sinodul continuativ, ce se va convoca cel mult până la finele lunii Septembrie a. c.

I. P. S. Sa Mitropolitul întreabă, dacă membrii Sinodului primesc propunerea comisiunii ca basă a desbaterilor?

Se primește cu unanimitate.

Se cetește apoi raportul comisiunii de 3, aleasă din partea consistorului și însărcinată cu elaborarea unei espuneri detaiate asupra fazelor, prin care a trecut ajutorul de stat dela prima sa încuviințare și până azi.

În aceasta espunere, făcută cu multă cunoștință de cauză de dl canonic Dr. A. Bunea pe basă de acte, se arată toate peripețiile acestui ajutor zis de stat. În deceniile dinainte de 1896 ajutorul de stat se împărția de consistor după cea mai bună a sa chibzuință. De-odată însă ministrul de culte și instrucțiune publică cere dela consistor să-i prezenteze lista preoților pe cari vrea să-i ajutoreze, remițându-se sumele la mâna consistorului metropolitan. Consistorul văzând în pretensiunea aceasta o ingerență nejustificată, a decis să facă o remonstrare la guvern și a invita în același timp și consistoarele dieceselor sufragane a se alătura la această remonstrare, pentru-ca protestarea să se facă în comun contra dispozițiunii arbitrară a ministrului. Consistorul din Gherla a răspuns invitației arătând, că el a făcut singur remonstrarea.

În urma aceasta consistorul arhiepiscopesc a făcut singur o adresă la guvern, în care a cerut între altele separarea ajutorului vechiu (cele 18.000, numite și „milă împărătească“) de sumele ce se dau sub titlul de îmbunătățire succesivă a stărei materiale a clerului, și ajutorul acesta (18.000) să se cedeze Consistorului necondiționat, pentru a-l distribui preoților, până la definitivă regulare a congruel.

Guvernul n'a răspuns nimic la adresa Consistorului, ci a procedat în mod cu totul arbitrar. Din nou s'a făcut remonstrare, cu același efect însă: guvernul a tăcut și și-a făcut mendele.

În urma altor remonstrări, la 1896 guvernul răspunde, că nu poate ceda „din cauze grave“ și se trimite de urgență lista preoților propuși pentru ajutorare, căci la din contră

ca în anul n'a fost public. — Red.

30 oam. mulți, per scăpa cu vid

va face să se prescrie suma de 18.000. *Succesiv guvernul a procedat tot mai arbitrar, ștergând din listele recomandate de consistoriu o mulțime de preoți și cerând, ca chitanțele în limba maghiară, să fie vidimate de fisolgăbirae.*

Contra acestei măsuri volnice și în cel mai mare grad prejudicioasă vazei și autorității organelor superioare bisericești și în același timp vătămătoare, Consistoriul a remonstrat din nou accentuând între altele, că nu înțelege cauza acestui tratament arbitrar și inechitabil, această măsură specială, ce se aplică din partea guvernului față cu clerul român unit.

Guvernul însă e surd la plângerile aceste îndreptățite, nu se înmoae și răspunde prin a nu face nici o concesione.

În urma acestei situațiuni umilitoare create bisericii și clerului I. P. S. Sa; Metropolitul convoacă în toamna anului 1899 un sinod arhidieceșan, în care a întrebat clerul, dacă primește „ajutorul“, devenit acum faimos, în condițiunile puse de guvern? Sinodul mulțumește I. P. S. Sale și Prea Veneratului Consistoriu pentru demersurile făcute și decide, că ajutorul de întregire îl primește numai dacă se vor delătura condițiunile umilitoare arătate mai sus.

Rezultatul obținut în urma atâtor remonstrări, se reduce numai la atâta că guvernul n'a mai pretins, ca chitanțele liberate de preoții împărțiiți de ajutoare, să fie vidimate de solgăbirae. Incolo tot procederea arbitrară de mai înainte, care a dus cu sine batjocurirea preoților cu schimonosirea numelor de botez și cunumelor etc.

Drept aceea comisiunea de 3 propune, în consecență, nouă demersuri din partea Metropolitului și a episcopilor sufragani și ca *Prea sfinții lor să se prezente în corpore la guvern, eventual și la Majestatea Sa*, solicitând aranjarea congruel preoților române unite din visteria statului, cum s'a făcut și față cu celelalte confesiuni din patrie; Sinodul să se declare în permanență și să se întrunească din nou până la finea lunii lui Septembrie a. c. Cu alte cuvinte: propunerile comisiunii de 7 (administrative) și a celei de 3 (consistoriale) conglăuesc.

I. P. S. Sa Metropolitul luând cuvântul arată clar și lămurit ceea-ce a întreprins în sus, și în comun cu episcopii sufragani la diferite ocașuni la ministri și la monarchul în cestiunea aceasta.

Proiectul de rezoluțiune se primește unanim și presidiul îl enunță ca coclus.

DIN ROMÂNIA.

Pregătirile la Galați. Pentru măreața primire ce se va face, în portul nostru, Suveranilor, se fac numeroase pregătiri.

Pavilionul și tribunile sunt aproape terminate.

La debarcader se vor ridica arcuri de triumf.

Numeroasele societăți și corporații din oraș s'au înscris la prefectura de județ pentru a participa la serbare.

Un număr de 30 soldați, sub comanda unui domn ofițer, vor forma garda în jurul pavilionului unde se vor forma recepțiile.

D. Căpitan Ștefan Ionescu, comandantul jandarmeriei, a luat măsuri ca jandarmii să formeze paza de alungul Dunărei.

Vineri, în zori vor fi trimise la Tulcea pe un pod, 15 dintre cele mai bune trăsuri din oraș și un landau ce va conduce pe Suveranii de la debarcaderul Tulcei la Monument și în oraș.

D-nii Luca Ionescu, prefectul de Tulcea, și d. advocat Comșa, primarul orașului Tulcea au fost în localitate spre a lua înțelegere cu d. prefect Atanasiu, asupra primirei ce se va face Suveranilor acolo.

Vineri, la orele 4 d. a. toți demnitarii orașului nostru vor pleca cu vaporul „Fiedrich“ în întâmpinarea Suveranilor aproape de gura Siretului.

Tot cu acest vapor aceiași înalți funcționari vor conduce, la plecare, yahtul regal până la Reni.

La Sulina Suveranii vor fi așteptați de toți membrii comisiunii europene.

Canonierele „Oltul“ și „Siretul“ au plecat spre Cerna-vodă spre a întâmpina și excorta pe Suveranii.

Toate vasele aflătoare în port vor pavoasate. Consiliul comunal s'a întrunit spre a discuta asupra primirei Suveranilor.

Urmarea călătoriei. Bistretz, 29 Aprilie. — Plecarea din Severin a avut loc ieri la 8 dimineata. Populațiunea în foarte mare număr a salutat din nou cu aclamațiuni entusiaste Majestatea lor.

Bucuria era pe fețele tuturor și Majestatea Sa Regele în inima căruia aceste locuri teapă atâtea amintiri prețioase stăpânea cu emoțiunea Sa.

În tot cursul călătoriei malul românesc Dunărei era plin de lume care din toate colțurile din împrejurimi se grăbise a eși în număr mare pretutindeni în întâmpinarea Majestății Lor, în costume de sərbătoare.

În toate locurile erau arcuri de triumf pavilioane de verdeață cu portretele Majestății Lor, și Altețelor Lor Regale.

La Gruia și Cetatea. Deși vaporul trebuia numai să treacă pe dinaintea portului Gruia și Cetatea, Majestatea Sa Regele văzând mulțimea numeroasă care aștepta trecerea Sa, dat ordin să se acosteze în ambele porturi și s'a făcut familiei Regale ca pretutindeni cea mai călduroasă primire.

La Calafat. La Calafat a fost punctul principal al zilei de astăzi. Când Majestatea Sa Regele s'a văzut în aceste locuri, care vorbesc despre gloria faptelor de arme de acum 27 de ani în fața monumentului comemorativ ridicat pe locul unde a căzut la picioarele sale primul rege al tunurilor din Vidin și peste care stă înălțat Vulturul românesc, gândul său s'a reputat în la acele momente neuite și rememorând cele mai mici incidente le povestea cu vocea brândă membrilor familiei Regale, ofițerilor diferitelor persoane cari aveau onoarea de a găsi în jurul său.

O mulțime imensă era împrăștiată pe câmp și pe tot parcursul Majestăților Lor de la debarcader și până la monument.

Aci Majestatea Sa Regele a bine-voit a indica locul unde să se așeze o piatră comemorativă cu un obuz încrustat într'nsa care a fost cută și prezentată Majestății Sale după inițiativa primăriei locale.

Printre numeroasele persoane venite la Calafat nota pe d-nii Nicolaidi, Vîlvoreanu, P. Romanescu, Davidescu și alții.

Vaporul a plecat din port la orele 4 și s'a mătate seara.

La Bechet. Bechet 29 Aprilie. 8.40 dim. Vaporul Orientul a sosit la ora 8 dim. și a fost salutat la ponton în aclamațiuni călduroase ale populațiunii de pe ambele maluri ale Dunărei. Familia regală a eșit pe covertă și a chemat mulți elevi ai școlii, precum și pe învățătorii cari au urât bună venire.

La orele 8 și 15 vaporul a plecat din Bechet apropiindu-se cât mai mult posibil de malul românesc al Dunărei; în fața orașului Rakovi.

Populațiunea din acest oraș a aclamat cu entuziasm pe Suveranii și s'au tras mai mult salve de tunuri.

Manifestația Bulgarilor. La trecerea pe dinaintea Vidinului, vaporul regal a fost salutat pe malul bulgar cu salve de tunuri și cu un regat cântat de muzica militară, o mulțime adunată pe toată întinderea cetății. Orașul pavoazat cu drapelurile românești și bulgare.

Două baterii de artilerie făceau onor la cele două capete ale Cetății trăgând necerșit focuri de tun în tot timpul cât vaporul trecea care mergea încet din ordinaul Majestății Sale aflat în fața Vidinului. Populațiunea bulgară aclamat în tot timpul pe Majestatea Lor în număr mai călduros.

În celelalte localități de pe malul românesc până la sosirea noastră la Bistritz vaporul nostru a fost salutat cu aclamațiuni de populațiunea în număr mare în diferite porturi.

Bistretz, 29 Aprilie ora 8 dim. — Familia regală a sosit aci aseară la orele 9. La debarcader așteaptă un număr public, care a primit ovație sosirea yachtului regal.

Horă mare țărănească s'a încins în fața debarcaderului.

Bluze de vară de modă

după croiul recunoscut cel mai bun se află în mare cantitate

în casa de mărfuri pentru haine de dame

M. A. STERN.

ARAD, Andrassy-tér
vis-a-vis de palatul minorilor.

226

ca împrumut pe amortisație cu

4%

oferim prin Institutetele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate până la $\frac{3}{4}$ a valorii la I. și II. loc dela 15—65 ani.

Credite personale!

Preoților, ofițerilor, ofițanților de stat și privați, comercianților, industriașilor se acordă împrumuturi cu și fără garanții dela 1—15 ani culant și discret.

Convertiri de bancă la debitori private.

MELLER LAJOS ÉS TÁRSAI

Comisie de bancă.

BUDAPEST, David-utca 15. (Firma improtocolată.)

Bami

227

Cruce sau stea dublă electro-magnetica

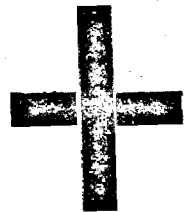
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amuțeli, tuițuri de ureche, bătăi de inimă, sgârșitură de inimă, astma, auzul greu, sgârșitură de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră, lechiază, udului în pat, influența, insomniile, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșusirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afătoare, eără pe de altă parte e cel mai bun seut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și iestintărea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

206 8-

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburî învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copil și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

CAFENEAUA DE ELITĂ.

Asztalos Sándor-utca.

Azi celebrul și cel mai destoinic umorist
PAUL JACK ca Funkestein
dă o mare reprezentație

PAUL JACK

ca parodist de teatru.

PAUL JACK, ca veteran.

PAUL JACK,

... cele mai proaspete noutăți din Arad. ...

SURORILE DJELMA.

balerine maghiare italiene, franceze și ruse.

MICZI MILLA,

cântăreață-chasonette.

BÉKEFY JOLÁN,

excentricque

FENYVESI MATILD, cântăreață magh.

TAMÁSY JÓZSEF,

cântăreț maghiar.

Sâmbătă pășește pe scenă noua soc.

INCEPUTUL LA 8 ORE.

224

Cu stimă:

DIRECȚIUNEA.

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!
Mai nou product higienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul îndată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei neteziuni de marmor alb și fineță, care acă nici prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.
 Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.
 Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune însuflețită. Mai perfect pe terozul pentru îngrijirea înfrumșetării. Nesticăcios! În moment efect.
 Pe timpul întrebunțării dispar peste galbene, bube de înferbițări, bubite, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.
 Netezește sbărețuri și semn de bubat, acoardă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o înfrumșetă frapantă și o culoare dragostoasă.
 Jahner-Crème fără grăsime să poate mai virtos ziua cu succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreală și exercită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întreținerea Jahner-pomadeli trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadeli se înaintează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner pudră. Jahner-pudră este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pielii, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nesticăcios. Jahner-pudră este un product perfecționat, care în privința bunății și a fineții și a nepernișosității este asemenea ori-căru pudră indigen și din țări externe. Pentru blondine să ia: rosa sau alb; pentru brunete (chamois galbeniu) rosa sau alb. 1 șatuiă 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Toată așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 coroană.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebunțază dinții cu săpun continuă să aibă carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a eventualelor să se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pasta de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru păr. Această întărește părul deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea părului. 1 tegula 2 coroane.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos băl, roșu și brunet să poate în timp foarte scurt băl-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticăcioasă, fluidul e fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Jahner apă brunetă. Părul alb nu să poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vapseală de păr. 1 sticlă 4 coroane.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarrhului de plămâni, a respirației grele. 1 șatuiă 50 fileri.
Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în musculi, Exudate, Ischias, Scărâțirea unor membre, întepenirea musculilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.
Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curătesc sângele, iritează activitatea matelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, ferea stricată și rămășițele rămase din alte beteguri. 1 boiță 80 fileri.
Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreoiat, depărtează acri-ciunea, Hegma și ferea superflua și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce înstuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită pofta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporește activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amără-ciunea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.
Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rie ci și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.
 Temesvár-Fabrio strada principală Nr. 70.

CORNEL TĂMĂȘDAN

neguțator de condimente, delicatose și ape minerale în ARAD

Calea Arhiducelui Iosif Numărul 12.

Recomandă depositul său bogat arangeat, unde se poate capata: marfă colonială, delicatose, cea mai fină teă din străinătate, rum, procurate din sursele cele mai renumite, tot felul de ape minerale, vinuri din patrie și străinătate, șampanie franceză și ungară, cognacuri pe lângă prețurile cele mai echitabile.

— Sămênțe de sêmênat de ale lui Mauthner. —

Pachetare gratuită. La cumpărare cu bani gata 20% rabat.

N-rul Telefonului 419. 158 15-20

Cel mai eftin isvor de cumpărare în una din cele mai mari prăvălii de Oroloage și giuvaricale din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite se pot căpa

Deutsch Izidor,

clăsnic și juvaeriu
 Arad, strada Templom.
 (Palatul minorităților).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

"	"	dame	"	12	"	"
"	argint	"	bărbați	"	5	"
"	"	"	dame	"	6	"
"	"	"	oțel și nikel	"	2	"
Wecker				"	1:50	"

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă aceleași prețuri
 Primesc și schimb obiecte de lux, cumpără pe la prețul cel mai înalt posibil, aur și argint călă

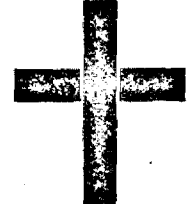
Industria de lumină de ceară

St. Antonius

I. NEUHOLD & Comp.

Timișoara.

Str. Hunyadi, Batthányi, p. Dózsa,
 colț cu statua sf. Maria.

148 38-80

Fabrică de lumină de ceară artificială.

Distinsă cu premiul statului și cu lauda personală a M. S. Regelui.

Fără fum și fără scurgere.
 — Continuu lumină frumoasă. —

Comande se pot face mai simplu prin postă.
 Cumpărăm ceară galbină de albine.

Telefon Nr. 622.

Recomandându-ne în atențiunea On. Public și a On. preoțimii cu cele mai bune lumină de ceară din patrie.

Cu toată stima:

I. NEUHOLD & Comp.

Am onoarea a aduce la cunoștința m. on. public, că 1009 45-50

am deschis

Un atelier de tapiserie și înfrumșetare.

Ani îndelungați am lucrat în ateliere de rangul întâi din Budapesta, Viena, Berlin, Brüssel și Paris, așa încât sunt în poziția plăcută de-a putea corespunde tuturor esigențelor moderne.

Primesc tot felul de lucrări de branșă asta dela cele mai simple până la cele mai elegante, pe lângă prețuri moderate.

Primesc eftin mobilarea de locuințe în loc și provincă. La mutări primesc transportul mobilelor, precum și repararea și renovarea de mobile și mese de biliard, pe lângă prețuri eftine.

Reiner I. Gyula,
 tapisier și împodobitor.